

เอกสารความรู้สำหรับผู้ป่วย/ผู้รับบริการ

เรื่อง การขูดมดลูกแบบแยกส่วน

เอกสารหมายเลข IC 009
จัดทำโดย คณะอนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556-2558
วันที่อนุมัติต้นฉบับ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2556

การขูดมดลูกแบบแยกส่วน เป็นวิธีตรวจหาความผิดปกติภายในโพรงมดลูกซึ่งทำให้เกิดเลือดออกผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมะเร็งเยื่อโพรงมดลูก โดยตรวจแต่ละส่วนของมดลูกด้วยการขูดเยื่อปากมดลูกด้านในและโพรงมดลูก ส่งตรวจทางพยาธิวิทยา ซึ่งมีข้อมูลที่ควรทราบ ดังนี้

1. วิธีการ

- การระงับความรู้สึก อาจจะใช้ยาระงับปวดเฉพาะที่ คือการฉีดยาชารอบปากมดลูก หรือการวางยาสลบ
- ทำโดยวิธีการปราศจากเชื้อ เพื่อนำเยื่อจากปากมดลูกด้านใน และโพรงมดลูกออกมา โดยใช้เครื่องมือขูดเนื้อเยื่อในปากมดลูกด้านใน เก็บชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา หลังจากนั้นใช้เครื่องมือวัดความลึกของโพรงมดลูก ใช้เครื่องมือขูดเยื่อโพรงมดลูกโดยรอบ โดยสังเกตลักษณะพื้นผิวของโพรงมดลูกว่ามีลักษณะเรียบ หรือมีก้อนนูน ไม่เรียบ เก็บชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา
- ในกรณีไม่สามารถนำเครื่องมือเข้าโพรงมดลูก อาจต้องใช้เครื่องมือขยายปากมดลูก
- การขูดมดลูกแบบแยกส่วนใช้เวลาประมาณ 10-20 นาที
- ผลการตรวจทางพยาธิวิทยา มักใช้เวลาประมาณ 2-4 สัปดาห์

2. ประโยชน์ เพื่อตรวจหาความผิดปกติภายในโพรงมดลูกซึ่งทำให้เกิดเลือดออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมะเร็งเยื่อโพรงมดลูก นอกจากนี้อาจจะหยุดภาวะเลือดออกผิดปกติได้

3. ข้อจำกัด

- บางกรณีอาจจะขูดไม่ได้ชิ้นเนื้อที่ผิดปกติ เช่น ภาวะติ่งเนื้อในโพรงมดลูก หรือความผิดปกติที่มีขนาดเล็ก
- แม้ว่าจะได้ชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา แต่อาจจะตรวจความผิดปกติบางอย่างไม่ได้ เช่น เนื้องอกในโพรงมดลูก

4. **ภาวะแทรกซ้อน** การชุดมดลูกแบบแยกส่วนมีความเสี่ยงน้อย อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนประมาณร้อยละ 1.9 ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นทันทีในขณะที่ชุดมดลูกได้แก่ มดลูกทะลุ พบได้ ร้อยละ 0.3-0.9 เลือดออกมาก ร้อยละ 0.1 และภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการระงับความรู้สึกปวด ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นภายหลัง ได้แก่ การติดเชื้อในโพรงมดลูก ภาวะพังผืดในโพรงมดลูก โอกาสเสียชีวิตจากการชุดมดลูกพบน้อยมาก

5. คำแนะนำหลังการชุดมดลูก

- ควรพักหลังการชุดมดลูก 3-7 วัน
- งดการร่วมเพศ 2 สัปดาห์
- อาการที่ควรมาพบแพทย์
 - ปวดเกร็งหน้าท้องมากหรือไม่หายไปหลังจากนอนพัก
 - ไข้ ภายใน 2 สัปดาห์หลังการชุดมดลูก
 - มีเลือดออกมากผิดปกติทางช่องคลอด
 - มีตกขาวกลิ่นเหม็นออกจากช่องคลอด

หากท่านมีข้อสงสัย กรุณาสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือแพทย์ผู้ให้การดูแลท่าน

หนังสือแสดงความยินยอม/เจตนา เข้าร่วมการชูดมดลูกแบบแยกส่วน

เขียนที่.....

วันที่.....

เวลา.....

ข้าพเจ้าอายุ.....ปี

เลขที่บัตรประชาชนในฐานะเป็น

ผู้ป่วย

ผู้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง ในฐานะเป็น.....ของ

ด.ญ./ นาง / นางสาว.....

เลขที่บัตรประชาชน.....

ซึ่งเข้าร่วมการชูดมดลูกด้วยข้อบ่งชี้คือ.....

.....(ระบุเป็นภาษาไทย)

ได้รับทราบคำอธิบายดังต่อไปนี้

1. การชูดมดลูกแบบแยกส่วน ใช้เพื่อตรวจหาสาเหตุ รวมทั้งอาจจะหยุดภาวะเลือดออกผิดปกติจากมดลูกได้ด้วย
2. วิธีชูดมดลูก เริ่มจากการให้ยาแก้ปวดหรือยาระงับความรู้สึก หลังจากนั้นตรวจแต่ละส่วนของมดลูก ด้วยการใช้เครื่องมือชูดเยื่อบุปากมดลูกด้านในและโพรงมดลูก ส่งตรวจทางพยาธิวิทยา
3. ข้อจำกัดของการชูดมดลูก
 - 3.1 บางกรณีอาจจะชูดไม่ได้ชั้นเนื้อที่ผิดปกติ เช่น ภาวะติ่งเนื้อในโพรงมดลูก หรือความผิดปกติที่มีขนาดเล็ก
 - 3.2 บางกรณีอาจไม่สามารถผ่านเครื่องมือเข้าไปชูดมดลูกได้ จึงต้องยุติการชูดมดลูก
4. ภาวะแทรกซ้อน โดยทั่วไปการชูดมดลูกแบบแยกส่วนมีความเสี่ยงน้อย ภาวะแทรกซ้อนที่อาจพบได้ เช่น มดลูกทะลุ เลือดออกมาก การติดเชื้อในโพรงมดลูก พังผืดในโพรงมดลูก และภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการระงับความรู้สึก

ข้าพเจ้าได้สอบถามเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและได้อ่านเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวกับการชูดมดลูกแบบแยกส่วนแล้ว ข้าพเจ้ามีความเข้าใจเป็นอย่างดี โดยปราศจากข้อสงสัย จึงได้แสดงความยินยอมเข้าร่วมการชูดมดลูกแบบแยกส่วน

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ให้ความยินยอม

ลงชื่อ.....(ผู้ให้คำปรึกษา)
(.....)

ลงชื่อ.....(พยาน) ลงชื่อ.....(พยาน)
(.....) (.....)
วันที่...../...../.....เวลา.....น. วันที่...../...../.....เวลา.....น.

หมายเหตุ กรณีที่ผู้ป่วยมีอายุต่ำกว่า 18 ปี และยังไม่ได้สมรสถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีผู้ปกครอง
ลงลายมือชื่อให้ความยินยอมแทน